

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

Artikel 21.c van Reglement van Orde Provinciale Staten van Flevoland

Motie nr.: 2

(In te vullen door de griffier)

Onderwerp: Bodemonderzoek Bisfenol A

Agendapunt: 11

Aan de voorzitter van Provinciale Staten

Provinciale Staten van Flevoland

in vergadering bijeen op: 08 november 2023

Constateerende dat:

- In 2014 en 2017 bisfenol A in Flevolandse wateren is aangetroffen;
- In 2018 tijdens de meetronde, 1 meetpunt boven de signaleringswaarde van 0,1 µg/l. uit is gekomen (0,26µg/l in B26A0244-1, ten noorden van Almere);
- In 2021 een Noorse studie waarschuwt voor de hormoon verstorende en kankerverwekkende eigenschappen van bisfenol A1;
- Factcheck Vlaanderen dit onderzoek corrigeerde en via Rotorbladspecialisten Vleemo, een Vlaams windenergiebedrijf, tot de conclusie kwam dat het vrijkomend materiaal van windmolenwieken 640 gram per molen per jaar bedraagt;
- Het RIVM in haar onderzoeken tevens bevestigt dat windmolens eroderen;
- RTL nieuws in haar nieuwsbericht van 18 juni j.l. constateert dat fabrikanten geen inzage willen verschaffen in de samenstelling van de gebruikte coating;
- Bisfenol A door het RIVM aangemerkt wordt als ZZS (Zeer Zorgwekkende Stof);
- Uit de technische sessie over dit onderwerp op 11 oktober j.l. naar voren is gekomen dat de voorgestelde norm voor de rapportagegrens van BPA in het oppervlaktewater een jaargemiddeld gehalte van 34×10^{-6} µg/l (34 miljoenste x miljoenste gram/l) wordt voorgesteld en door het Waterschap als onmeetbaar wordt geacht;
- De ESFA adviseert de norm voor inname van BPA 20.000x te verlagen;
- Het waterschap jaarlijks grondwater-metingen verricht;
- Het Waterschap maandelijks onderzoek doet naar chemie in het oppervlaktewater;
- De Omgevingsdienst onderzoek kan doen naar fijnstof rondom windmolens;
- Exploitanten van windmolens onderhoudsrapporten kunnen verkrijgen met daarin de jaarlijkse erosie aan microplastics, fijnstof en BPA op basis van gewichtsverlies vermeld;
- Exploitanten toegang hebben tot gegevens betreffende de hoeveelheid epoxyhars en BPA per molenwiek;
- De wet Bodembescherming stelt dat er een zorgplicht geldt vanuit de Omgevingsdienst, wanneer er sprake is van mogelijk ernstige bodemverontreiniging die risico's vormen voor mens, het ecosysteem en het grondwater;

Overwegende dat:

- Er in de gemeente Almere vragen gesteld zijn over metingen naar bisfenol A, waaruit naar voren kwam dat er sinds het laatste onderzoek geen metingen meer gedaan zijn naar deze schadelijke stof;
- Er dichtbij windmolens woningen worden gebouwd;
- Bewoners van deze woningen vanwege hun geringe afstand tot windmolens een hoger risico lopen om in aanraking te komen met bisfenol A;
- Bisfenol A, bij extreem kleine hoeveelheid, vele liters water verontreinigt
- De nieuwe voorgestelde norm vanuit het waterschap 1000000x lager ligt dan de huidige norm;
- Indien de voorstelde norm in werking treedt, alle monster de norm overschrijden;
- Er vanuit het waterschap geen uitsluitel gegeven kan worden dat het gehalte BPA in het oppervlakte automatisch tussen de 0 en 0,1 µg/l ligt;
- Er windmolens staan in onze Flevolandse wateren, welke kunnen worden aangewend als waterbron in tijden van nood;
- Het in belang van de volksgezondheid is dat duidelijk wordt in welke mate deze gevaarlijke stof zich in ons milieu bevindt en in welke mate windmolens hieraan bijdragen.

X Verzoeken het college (dictum) / Dragen het college op (dictum) / Spreken uit (dictum)

- Te komen met een voorstel voor onderzoek om de aanwezigheid van fijnstof, microplastics en BPA in het oppervlaktewater en in de grond rondom windmolens te meten;
- Dit onderzoeksvoorstel tevens te richten tot op welke afstand van windmolens bisfenol A wordt aangetroffen en in welke mate windmolens bijdragen aan de uitstoot van fijnstof, microplastics en BPA;
- Dit voorstel voor te leggen aan Provinciale Staten;
- Dit voorstel tevens te voorzien van een passende dekking in de Zomernota 2024;
- De uitkomsten van dit onderzoek te delen met de Provinciale Staten.

en gaan over tot de orde van de dag.

1. <https://www.windwiki.nl/leading-edge-erosion-and-pollution-from-wind-turbine-blades/>
2. <https://www.rivm.nl/fact-sheet-bisfenol-a-bpa>
3. <https://www.rtlnieuws.nl/economie/artikel/5396751/mogelijk-gevaarlijke-stoffen-coating-windmolens-rivm-noordzee>
4. https://www.rivm.nl/sites/default/files/2022-06/Chemische_stoffen_bij_windturbines_op_zee_TG.pdf
5. <https://www.efsa.europa.eu/en/topics/topic/bisphenol>
6. <https://openresearch.amsterdam.nl/page/86261/quickscan-rivm-impact-stoffenwind-op-zee>
7. <https://factcheck.vlaanderen/factcheck/windturbines-verliezen-geen-62-kg-per-turbine-aan-microplastic>
8. <https://www.foodpackagingforum.org/news/france-bans-bpa#:~:text=On%20January%201%2C%202015%20the,into%20direct%20contact%20with%20food.>
9. <https://www.almeredezeweek.nl/nieuws/algemeen/55607/zorgen-om-bisfenol-a-in-flevolandse-wateren>

Naam initiatiefnemer: R. Woensdregt (FvD), W. Jansen (SterkLokaalFlevoland), M.G.J.H. van Rooij (50PLUS)

Handtekening initiatiefnemer:

De motie wordt ondersteund door:

PARTIJ	NAAM ONDERTEKENAAR	HANDTEKENING
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		

Stemverhouding	Voor	Tegen
Totaal		
BBB		
VVD		
PVV		
PvdA		
GroenLinks		
ChristenUnie		
D66		
CDA		
JA21		
PvdD		
Forum voor Democratie		
SP		
SGP		
SterkLokaalFlevoland		
50PLUS		
De motie is:	Aangenomen	Verworpen

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 08 november 2023.

Statengriffier,
mr. A. Kost

Voorzitter,
A.J. Gerritsen